

KOMUNIKAT PRASOWY nr 72/23

Luksemburg, 4 maja 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-300/21 | Österreichische Post (szkoda niemajątkowa związana z przetwarzaniem danych osobowych)

Samo naruszenie RODO nie daje prawa do odszkodowania

Poniesienie szkody niemajątkowej o pewnej wadze nie jest natomiast wymagane do uzyskania prawa do odszkodowania

Od 2017 roku Österreichische Post gromadziła informacje na temat preferencji politycznych ludności Austrii. Za pomocą algorytmu uwzględniającego różne kryteria społeczne i demograficzne określiła ona „adresy grup docelowych”. Zebrane w ten sposób dane skłoniły Österreichische Post do ustalenia, że konkretny obywatel miał wysokie preferencje względem określonej austriackiej partii politycznej. Przetwarzane dane nie zostały jednak przekazane osobom trzecim.

Wspomniany obywatel, który nie udzielił zgody na przetwarzanie swoich danych osobowych, twierdzi, że ustalenie szczególnej preferencji dla danej partii wywołało u niego wielkie wzburzenie, utratę zaufania, a także poczucie upokorzenia. Z tytułu odszkodowania za szkodę niemajątkową, którą miał ponieść, dochodzi przed sądami austriackimi kwoty 1000 euro.

Austriacki sąd najwyższy wyraził wątpliwości co do zakresu prawa do odszkodowania, które ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO)¹ przewiduje w wypadku szkody majątkowej lub niemajątkowej z powodu naruszenia tego rozporządzenia. Sąd ten zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy samo naruszenie RODO jest wystarczające do przyznania tego prawa i czy odszkodowanie jest możliwe tylko wtedy, gdy przekroczony zostanie pewien próg wagi poniesionej szkody niemajątkowej. Zmierza również do ustalenia, jakie są wymagania prawa Unii co do ustalenia kwoty odszkodowania.

W dzisiejszym wyroku Trybunał orzekł, w pierwszej kolejności, że prawo do odszkodowania przewidziane w RODO jest podporządkowane, w jednoznaczny sposób, trzem kumulatywnym przesłankom: naruszenie RODO, szkoda majątkowa lub niemajątkowa wynikająca z tego naruszenia i związek przyczynowy między szkodą a naruszeniem. Stąd **każde naruszenie RODO, samo w sobie, nie rodzi prawa do odszkodowania**. Inna wykładnia byłaby sprzeczna z wyraźnym brzmieniem RODO. Ponadto zgodnie z motywami RODO dotyczącymi prawa do odszkodowania, naruszenie RODO niekoniecznie musi prowadzić do powstania szkody, a dla uzasadnienia prawa do odszkodowania musi istnieć związek przyczynowy między danym naruszeniem a poniesioną szkodą. Tym samym powództwo odszkodowawcze odróżnia się od innych środków odwoławczych przewidzianych w RODO, w szczególności tych, które pozwalają nakładać administracyjne kary pieniężne, w odniesieniu do których to środków wykazanie wyrządzenia indywidualnej szkody nie jest konieczne.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. 2016, L 119; zwane dalej: RODO).

W drugiej kolejności Trybunał stwierdził, że **prawo do odszkodowania nie jest zastrzeżone dla szkód majątkowych osiągających określoną wagę**. RODO nie wspomina o takim wymogu i takie ograniczenie zaprzeczałoby szerokiej koncepcji pojęcia „szkody” przyjętej przez prawodawcę Unii. Poza tym uzależnienie odszkodowania za szkodę niemajątkową od określonego progu wagi mogłoby zaszkodzić spójności systemu ustanowionego przez RODO. Wyznaczanie takiego progu, od którego zależałaby możliwość uzyskania odszkodowania, mogłoby ulegać wahaniom w zależności od oceny sądu rozpatrującego sprawę.

Co się tyczy, w trzeciej i ostatniej kolejności, zasad dotyczących oszacowania odszkodowania, Trybunał zaznaczył, że RODO nie zawiera przepisów mających taki przedmiot. **Do porządku prawnego każdego państwa członkowskiego należy zatem określenie** zasad mających na celu zapewnienie podmiotom prawa ochrony uprawnień wynikających z RODO, a w szczególności **kryteriów pozwalających na określenie zakresu odszkodowania** należnego w tych ramach, **z zastrzeżeniem poszanowania zasad równowagi i skuteczności**. W tym względzie Trybunał podkreślił funkcję kompensacyjną prawa do odszkodowania przewidzianego w RODO i przypomniał, że ten instrument ma zapewnić **pełne i skuteczne odszkodowanie za poniesioną szkodę**.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

